Dosarul nr.2-373/2024
(2-24140955-24-2-10122024-1)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

21 august 2026 sat. Ustia, r-nul Dubăsari
Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari,
Instanța de judecată avînd în componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Nicolae Chirilov
Grefier Maia Morarescu
Cu participarea reclamantului Dumitriu Valeriu
Reprezentantul pîrîtului avocatul Radu Cherdivara

Examinînd în şedinţă de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu" împotriva Primăriei satului Oxentea și Consiliului local Oxentea, raionul Dubăsari, intervenient accesoriu Valeriu Rusu, solicitând încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t :

La data de 10 decembrie 2024 , pe rolul Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari a fost înregistrată acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu" împotriva Primăriei satului Oxentea și Consiliului local Oxentea, raionul Dubăsari, solicitând încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la *****, între Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu", în persoana avocatului Valeriu Dumitriu, pe de o parte, și Primăria satului Oxentea și Consiliul local Oxentea, raionul Dubăsari, pe de altă parte, a fost încheiat contractul de asistență juridică *****.

Potrivit pct. 2.1 al contractului, obiectul acestuia consta în prestarea de către reclamant a serviciilor juridice în beneficiul pârâților, și anume: acordarea consultațiilor juridice, certificarea copiilor de pe documentele prezentate de beneficiar în original, apărarea intereselor Primăriei satului Oxentea și ale Consiliului local Oxentea, precum și reprezentarea și asistarea acestora în instanța de fond în cauza civilă ce urma a fi intentată împotriva SRL „Oxentea Service", referitoare la trecerea în proprietatea comunității a edificiului grădiniței de copii, cu exercitarea tuturor drepturilor și obligațiilor prevăzute în mandat și în contract.

Obligațiile asumate prin contractul de asistență juridică au fost executate integral, circumstanță care, este confirmată inclusiv prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, pronunțată la 06 septembrie 2024 în dosarul nr. *****, rămasă irevocabilă prin neatacare.

Conform pct. 4.1 din contractul de asistență juridică *****, beneficiarul și-a asumat obligația de a achita reclamantului, cu titlu de onorariu pentru serviciile juridice prestate, suma de 20.000 lei, plata urmând a fi efectuată la momentul semnării contractului.

Totodată, potrivit facturii fiscale seria IHO nr. 194804 din *****, semnată de părți, pârâții urmau să transfere în contul Cabinetului Avocatului „Dumitriu Valeriu" suma de 20.000 lei, reprezentând onorariul stabilit prin contractul de asistență juridică. Cu toate acestea, obligația de plată nu ar fi fost executată în termenul convenit.

Reclamantul a menționat că, la 19 iunie 2023, pârâților le-a fost expediată o somație prin care li s-a solicitat achitarea benevolă a onorariului în cuantum de 20.000 lei, precum și a penalităților acumulate potrivit pct. 5.3 al contractului. La data de 22 iunie 2023, pârâții au transferat în contul Cabinetului Avocatului „Dumitriu Valeriu" suma de 20.000 lei, stingând astfel obligația principală privind plata onorariului.

Însă achitarea tardivă a obligației principale a determinat aplicabilitatea clauzei penale prevăzute expres de contract.

Astfel, potrivit pct. 5.3 al contractului *****, în cazul în care onorariul și plățile prevăzute la pct. 4.1 și pct. 5.2 nu sunt achitate în termenul stabilit, beneficiarul s-a obligat să achite *o penalitate în mărime de 1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.*

În raport cu suma datorată de 20.000 lei și perioada de întârziere reținută în calcul, penalitatea contractuală acumulată constituie 97.800 lei. Calculul anexat cererii indică aplicarea cotei de 1% pe zi la suma de 20.000 lei și o penalitate totală pretinsă de 97.800 lei.

Ulterior, la 22 octombrie 2024, pârâților le-a fost expediată o notificare prin care a solicitat achitarea benevolă a penalității acumulate, însă notificarea a rămas fără răspuns, iar suma solicitată nu a fost achitată.

În susținerea temeiniciei pretențiilor sale, reclamantul a invocat dispozițiile art. 9 din Codul civil, potrivit cărora drepturile și obligațiile civile apar, între altele, din contracte și din alte acte juridice, precum și principiul exercitării drepturilor și executării obligațiilor cu bună-credință.

De asemenea, reclamantul a făcut referire la dispozițiile art. 10 și art. 11 Cod civil privind exercitarea drepturilor și executarea obligațiilor civile cu bună-credință, precum și la posibilitatea apărării pe cale judiciară a drepturilor civile încălcate, conform art. 15 Cod civil.

Reclamantul a invocat și prevederile art. 774 alin. (1) Cod civil, precum și dispozițiile art. 776 Cod civil referitoare la izvoarele obligațiilor, a făcut trimitere la art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil.

În ceea ce privește natura raportului juridic dintre părți, reclamantul a invocat art. 1375 alin. (1)-(2) Cod civil, potrivit căruia, prin contractul de prestări servicii, prestatorul se obligă să presteze beneficiarului anumite servicii, iar beneficiarul se obligă să achite

retribuția convenită, iar referitor la penalitatea solicitată, reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe dispozițiile art. 947-949 Cod civil.

Reclamantul consideră că, prin contractul de asistență juridică semnat de părți, factura fiscală, somația și notificarea expediate pârâților, precum și prin celelalte înscrisuri anexate, este demonstrată existența raportului juridic obligațional și a temeiului contractual pentru pretinderea penalității.

Prin urmare, Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu" a solicitat instanței încasarea de la Primăria satului Oxentea și Consiliul local Oxentea, raionul Dubăsari, în beneficiul reclamantului, a penalității contractuale în cuantum de 97.800 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate, indicate în cerere ca fiind constituite din taxa de stat în mărime de 4.984 lei și taxa de timbru în mărime de 200 lei, reclamantul indicând suma totală pretinsă de 102.984 lei.

Reprezentantul pârâților Primăria Oxentea și Consiliul local Oxentea, avocatul Radu Cherdivara, prin referința depusă asupra cererii de chemare în judecată, a solicitat respingerea integrală a acțiunii formulate de Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu", considerând pretențiile reclamantului ca fiind neîntemeiate.

În susținerea poziției lor, pârâții au indicat că autoritățile și instituțiile bugetare contractează bunuri, lucrări și servicii în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice și cu celelalte acte normative aplicabile, în limita alocațiilor bugetare aprobate. Totodată, au făcut referire la prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, precum și la normele metodologice privind executarea de casă a bugetelor componente ale bugetului public național, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 215 din 28 decembrie 2015.

Pârâții au susținut că, potrivit normelor respective, contractele de achiziții publice încheiate de autoritățile și instituțiile bugetare urmează a fi înregistrate la trezoreria regională deserventă, iar contractele neînregistrate în modul stabilit de cadrul normativ nu au putere juridică. De asemenea, au arătat că nu este permisă admiterea și achitarea datoriilor creditoare pentru servicii sau lucrări în baza unor contracte neînregistrate la Trezoreria Regională.

În acest context, pârâții au afirmat că contractul de asistență juridică nr. 13 din *****, invocat de reclamant drept temei al pretenției privind încasarea penalității, nu se regăsește în evidența contabilă a Primăriei Oxentea și nici nu a fost înregistrat la Trezoreria Regională. Potrivit acestora, în evidența Primăriei și a Trezoreriei se regăsește doar contractul nr. 12 din 17 martie 2022, privind achiziția serviciilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată, încheiat între Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu" și Primăria Oxentea potrivit formularelor aferente achizițiilor publice.

Astfel, pârâții contestă existența unui temei juridic pentru încasarea penalității în baza contractului nr. 13 din *****, susținând că reclamantul solicită penalități în baza unui contract care nu a fost înregistrat la Trezorerie și care, în opinia lor, nu poate produce efectele juridice pretinse de reclamant.

Totodată, pârâții au indicat că, la 22 iunie 2023, Primăria Oxentea a achitat Cabinetului Avocatului „Dumitriu Valeriu" suma de 20.000 lei, în baza facturii fiscale din *****. Au precizat însă că în factura respectivă, la rubrica privind denumirea

serviciilor, erau indicate „servicii de asistență juridică și cheltuieli de judecată”, fără indicarea contractului nr. 13 din *****, această denumire corespunzând, în opinia pârâților, contractului nr. 12 din 17 martie 2022.

Pârâții au mai arătat că, la 20 iunie 2023, între părți a fost semnat actul de verificare a decontărilor reciproce, prin care a fost recunoscută suma de 20.000 lei aferentă facturii fiscale din *****. Din actul anexat referinței rezultă evidențierea facturii ***** și a soldului de 20.000 lei.

În ceea ce privește întârzierea plății, pârâții au explicat că factura fiscală din ***** ar fi fost prezentată contabilității Primăriei abia la 24 februarie 2023, respectiv în anul bugetar următor, fiind necesară realocarea mijloacelor financiare printr-o decizie a Consiliului local. În acest sens, prin Decizia Consiliului local Oxentea nr. 2/11 din 04 mai 2023 au fost alocate din soldul disponibil 20.000 lei pentru achitarea serviciilor juridice.

Pârâții nu au contestat nici faptul că avocatul Valeriu Dumitriu a reprezentat interesele autorității în cauza civilă nr. 2-508/2022, examinată de Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari, în care a fost pronunțată hotărârea din 06 septembrie 2024. Au contestat însă susținerea reclamantului potrivit căreia serviciile respective și suma achitată de 20.000 lei ar avea drept izvor contractul nr. 13 din *****, invocat în prezenta acțiune.

Pârâții susțin că doar contractul nr. 12 din 17 martie 2022 a fost înregistrat în registrul Trezoreriei Regionale Centru, fiindu-i atribuit numărul de înregistrare 2022-0000000225. Înscrisul anexat referinței confirmă că acest contract a fost încheiat pentru servicii de asistență juridică și cheltuieli de judecată, valoarea totală fiind stabilită la 20.000 lei.

În consecință, pârâții consideră că reclamantul nu a prezentat probe care să demonstreze că Primăria Oxentea ar fi recunoscut și executat contractul nr. 13 din *****. Din perspectiva acestora, obligația de 20.000 lei recunoscută și achitată privea contractul nr. 12 din 17 martie 2022, iar nu contractul pe care reclamantul își întemeiază solicitarea de încasare a penalității.

În opinia pîrîților, reclamantul nu a demonstrat legătura dintre plata efectuată de Primărie și contractul nr. 13 din *****, motiv pentru care pretenția privind încasarea penalității pentru o creanță pe care pârâții o califică drept nerecunoscută nu poate fi admisă.

Pârâții au invocat și prevederile art. 416 Cod civil referitoare la efectele înregistrării unui drept, act sau fapt într-un registru public, reiterând că numai contractul nr. 12 din 17 martie 2022 figurează înregistrat la Trezoreria Regională Centru.

Totodată, aceștia au contestat și cuantumul penalității solicitate, apreciindu-l ca fiind disproporționat de mare în raport cu valoarea serviciilor juridice. Potrivit poziției pârâților, admiterea pretenției reclamantului ar conduce la o îmbogățire fără justă cauză și ar prejudicia bugetul autorității publice. Aceștia au susținut că, pentru una și aceeași prestație, respectiv reprezentarea intereselor într-un dosar judiciar, nu poate fi pretinsă în mod repetat o contraprestație.

Prin urmare, pârâții au concluzionat că nu există temei pentru obligarea Primăriei Oxentea și a Consiliului local Oxentea la achitarea penalității solicitate în baza contractului nr. 13 din ***** și au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată

depuse de Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” împotriva Primăriei Oxentea și Consiliului local Oxentea.

Ulterior, la data de 22 mai 2025, reclamantul Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” a depus obiecții asupra referinței formulate de avocatul Radu Cherdivară în interesele pârâților Primăria Oxentea și Consiliul local Oxentea, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele invocate de partea pârâtă.

Reclamantul a susținut că argumentele pârâților referitoare la lipsa înregistrării contractului nr. 13/22 din ***** la Trezoreria Regională nu sunt de natură să înlăture existența și efectele raportului juridic obligațional dintre părți. În opinia sa, raporturile juridice dintre părți rezultă din contractul de acordare a serviciilor juridice, care a fost discutat, acceptat și semnat de ambele părți, fiind întocmit în două exemplare cu aceeași valoare juridică.

A arătat că serviciile juridice au fost acordate în temeiul contractului nr. 13/22 din *****, iar pârâții au beneficiat de asistența juridică prestată. Reclamantul a invocat faptul că activitatea desfășurată a constat în exercitarea obligațiilor profesionale ale avocatului și apărarea intereselor clientului, aceasta fiind realizată în conformitate cu legea și cu obligațiile asumate contractual.

Reclamantul a menționat că, potrivit condițiilor contractuale stabilite la pct. 4.1 și 5.2 din contractul nr. 13/22 din *****, pârâții și-au asumat obligația de a achita, în cazul întârzierii executării obligației de plată, o penalitate în mărime de 1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere. În consecință, acesta a apreciat că solicitarea privind încasarea penalităților își are temeiul în clauzele contractuale acceptate de părți.

De asemenea, reclamantul a făcut referire la regulile privind încheierea și interpretarea contractelor, susținând că un contract valabil încheiat obligă părțile să-și execute prestațiile asumate și trebuie interpretat potrivit principiului bunei-credințe și intenției comune a părților.

În concluzie, reclamantul a susținut că, în raporturile sale cu pârâții, nu au existat derogări de la lege, iar serviciile juridice au fost acordate în temeiul contractului nr. 13/22 din *****, contract care a fost discutat, acceptat și întocmit în două exemplare, semnate de ambele părți, fiecare exemplar având aceeași valoare juridică. A accentuat că remiterea și primirea exemplarului original al contractului au determinat producerea efectelor juridice ale acestuia.

Reclamantul a mai susținut că încasarea onorariului s-a realizat în cadrul legal financiar-fiscal, fiind emisă și semnată factura fiscală aferentă sumei încasate, iar pârâții nu au invocat prestarea necorespunzătoare sau necalitativă a serviciilor juridice, nu au solicitat repararea vreunui prejudiciu rezultat din neexecutarea obligațiilor profesionale ale avocatului și nici nu au invocat nulitatea contractului nr. 13/22 din *****.

Din aceste considerente, reclamantul și-a menținut poziția potrivit căreia contractul a produs efecte juridice, iar obligațiile asumate prin acesta, inclusiv cele referitoare la penalități, sunt opozabile pârâților.

La data de 29 mai 2025, Primăria satului Oxentea, în persoana primarului Pavel Rusu, a înaintat instanței de judecată o cerere privind atragerea în proces, în calitate de intervenient accesoriu, a lui Valeriu Rusu.

În motivarea cererii, partea pârâtă a invocat că ambele contracte de acordare a serviciilor juridice au același obiect, iar din partea autorității publice locale acestea au fost semnate de către fostul primar al satului Oxentea, Valeriu Rusu. S-a susținut că, întrucât acesta a semnat în mod direct contractul în temeiul căruia reclamantul formulează pretențiile pecuniare deduse judecății, participarea sa în proces este necesară pentru examinarea completă a circumstanțelor ce țin de încheierea și executarea raportului contractual.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, din 21 iulie 2026, cererea a fost admisă, fiind dispusă atragerea în proces a lui Valeriu Rusu, în calitate de intervenient accesoriu, alături de partea pârâtă.

Intervenientul accesoriu Valeriu Rusu, și-a expus poziția prin referință:

Reprezentantul intervenientului accesoriu Valeriu Rusu, avocatul Nadejda Agatii, prin referința depusă asupra cererii de chemare în judecată formulate de Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” împotriva Primăriei satului Oxentea și Consiliului local Oxentea, privind încasarea sumei, a susținut cererea de chemare în judecată, considerând-o întemeiată și pasibilă de admitere.

A menționat că reclamantul solicită încasarea de la Primăria satului Oxentea și Consiliul local Oxentea a sumei de 97.800 lei cu titlu de penalități, precum și a 5.184 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total suma de 102.984 lei. Potrivit poziției intervenientului accesoriu, pretențiile reclamantului sunt întemeiate, fiind raportate la obligațiile asumate de părți în cadrul raporturilor contractuale.

Reprezentantul intervenientului accesoriu a făcut referire la răspunsul Ministerului Finanțelor oferit în legătură cu interpelarea primarului satului Oxentea referitoare la înregistrarea contractului de asistență juridică nr. 13 din *****. A arătat că, potrivit acestui răspuns și prevederilor pct. 4.2.3.10 din Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 215/2015, contractele de achiziții publice înregistrate la Trezorerie sunt restituite autorităților/instituțiilor bugetare. Totodată, a invocat art. 66 alin. (1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, potrivit căruia autoritățile și instituțiile bugetare poartă responsabilitatea pentru asumarea, achitarea, evidența și raportarea angajamentelor, în conformitate cu legislația aplicabilă achizițiilor publice și cu celelalte acte normative.

De asemenea, a invocat pct. 4.2.3.3 din Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 79 din 08 iulie 2022, susținând că desfășurarea procedurilor de achiziții publice, încheierea, înregistrarea la trezorerie și executarea contractelor de achiziții publice țin de responsabilitatea autorităților și instituțiilor bugetare, acestea purtând răspundere pentru încălcarea cerințelor respective.

În continuare, reprezentantul intervenientului accesoriu a făcut trimitere la art. 80 alin. (2) și art. 81 din Legea nr. 181/2014, arătând că încălcarea prevederilor legislației în materia finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală. În opinia intervenientului accesoriu, consecințele juridice generate de nerespectarea obligațiilor referitoare la executarea contractului trebuie analizate inclusiv prin prisma existenței sau lipsei vinovăției persoanei fizice ori juridice căreia îi revenea obligația corespunzătoare.

Sub acest aspect, reprezentantul a invocat și dispozițiile art. 902 din Codul civil, referitoare la acordarea unui termen suplimentar pentru executarea corespunzătoare a obligației, precum și prevederile art. 905 din Codul civil referitoare la răspunderea pentru neexecutarea obligațiilor.

A susținut că sancțiunea pecuniară incidentă în cazul executării tardive a obligațiilor contractuale reprezintă, prin natura sa, o modalitate de răspundere civilă sub forma unei penalități stabilite de lege, constituind o evaluare anticipată a prejudiciului determinat de executarea tardivă a obligațiilor contractuale. În acest context, a făcut referire și la art. 2 și art. 6 din Codul civil, referitoare la raporturile reglementate de legislația civilă și la aplicarea analogiei legii și a analogiei dreptului.

Totodată, reprezentantul intervenientului accesoriu a invocat art. 947 alin. (5) din Codul civil, potrivit căruia debitorul nu este obligat să achite penalitatea atunci când neexecutarea obligației este justificată. În speță, însă, acesta a susținut că pârâții nu au demonstrat existența unor circumstanțe care să justifice neexecutarea obligației de plată.

În acest sens, intervenientul accesoriu a susținut că contractele semnate de părți au fost încheiate, în fond, cu respectarea procedurii și a legii, că mărimea penalității prevăzute în contract a fost negociată și acceptată de părțile contractante, iar neachitarea onorariului în termenul stabilit contractual s-ar fi datorat inacțiunilor Consiliului local Oxentea, care, fără motive justificate, nu ar fi efectuat plata la termen.

În susținerea caracterului obligatoriu al raportului contractual, reprezentantul intervenientului accesoriu a invocat și dispozițiile art. 195 din Codul civil, potrivit cărora actul juridic civil reprezintă manifestarea de voință îndreptată spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, precum și prevederile art. 666 din Codul civil, potrivit cărora contractul reprezintă acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

De asemenea, a făcut trimitere la art. 668 din Codul civil, referitor la puterea obligatorie a contractului și efectul acestuia de a da naștere drepturilor și obligațiilor în sarcina părților, precum și la art. 704 alin. (1) din Codul civil, referitor la caracterul sinalagmatic al contractului, în situația în care părțile își asumă obligații reciproce și corelative.

În concluzie, reprezentantul intervenientului accesoriu Valeriu Rusu, avocatul Nadejda Agatii, a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată în sensul formulat de reclamant, apreciind că obligațiile contractuale asumate de părți sunt obligatorii, că neexecutarea la termen a obligației de plată nu a fost justificată de către pârâți și că sunt întrunite premisele pentru angajarea răspunderii civile și încasarea penalităților solicitate de reclamant. Referința este datată 06 august 2026.

În cadrul ședinței de judecată, **reclamantul Dumitriu Valeriu** a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia. A explicat că între Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” și Primăria Oxentea au fost încheiate două contracte, unul dintre acestea expirând în luna decembrie 2022. În temeiul contractului de asistență juridică, a calculat penalitățile datorate și a purtat discuții atât cu primarul de la acea perioadă, cât și cu actualul primar al localității, însă părțile nu au ajuns la un numitor comun. Încercările de soluționare amiabilă a litigiului nu au avut rezultat, iar somația

expediată nu a primit răspuns. A menționat că probele pe care își întemeiază pretențiile au fost anexate la materialele cauzei și că a formulat obiecții atât la răspunsul Ministerului Finanțelor, cât și la referința părții pârâte. A mai menționat că a acordat asistență juridică și a reprezentat interesele beneficiarului, cauza respectivă fiind soluționată cu succes, motiv pentru care solicită încasarea sumei care i-a fost promisă, precum și compensarea cheltuielilor suportate în prezenta cauză.

Reprezentantul pârâtului, avocatul Radu Cherdivara, în ședință a pledat pentru respingerea acțiunii, susținând că pretențiile reclamantului vizează încasarea unor mijloace financiare publice în lipsa unui temei corespunzător. Acesta a menționat că contractul invocat de reclamant nu a fost înregistrat de Primăria Oxentea nici în perioada mandatului fostului primar, nici ulterior, iar unicul contract înregistrat la Trezoreria de Stat a fost executat și achitat.

A subliniat că mijloacele financiare publice nu pot fi achitate la discreția primarului, ci numai în limitele bugetului aprobat de Consiliul local, fiind necesară existența unei poziții bugetare corespunzătoare pentru executarea obligațiilor. Plata efectuată de Primărie s-a realizat în baza contractului înregistrat la Trezorerie, iar nu în baza contractului invocat de reclamant în susținerea pretenției privind penalitatea.

De asemenea, a susținut că raporturile contractuale ale autorităților publice trebuie examinate prin prisma reglementărilor aplicabile achizițiilor publice și utilizării mijloacelor bugetare.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Valeriu Rusu, avocatul Nadejda Agatii, în ședință a susținut poziția expusă în referința depusă în scris și a solicitat anexarea acesteia la materialele cauzei, menționând că referința a fost comunicată în prealabil și celorlalți participanți la proces. Potrivit celor comunicate de Valeriu Rusu, în perioada în care acesta exercita funcția de primar al satului Oxentea, a semnat un contract cu Dumitriu Valeriu, iar ulterior a mai fost semnat un contract, intervenientul accesoriu recunoscând faptul semnării acestora. A menționat că Valeriu Rusu nu contestă faptul că avocatul și-a îndeplinit obligațiile asumate, acesta afirmând că serviciile juridice au fost prestate, iar cauza în care a fost acordată asistența juridică a fost soluționată cu succes. În ceea ce privește cheltuielile și dobânda solicitate, reprezentantul a arătat că intervenientul accesoriu lasă aprecierea acestora la discreția instanței.

Audiind pozițiile participanților la proces asupra acțiunii înaintate, ținând cont de argumentele expuse în scris prin referința pârâților și prin referința intervenientului accesoriu, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, precum și apreciind în ansamblu mijloacele de probă prezentate, instanța de judecată constată că cererea de chemare în judecată înaintată de Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” împotriva Primăriei satului Oxentea și Consiliului local Oxentea, raionul Dubăsari, intervenient accesoriu Valeriu Rusu, privind încasarea penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinsă integral ca neîntemeiată, din considerentele ce succed.

Obiectul pretenției reclamantului îl constituie exclusiv penalitatea pretinsă în baza contractului ***** din *****, obligația principală de 20.000 lei fiind deja achitată.

Potrivit art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probe în cauzele civile sunt elementele de fapt dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și a altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

La rândul său, art. 130 Cod de procedură civilă obligă instanța să aprecieze probele în urma unei cercetări complete, nepărtinitoare și nemijlocite, fiecare probă fiind evaluată sub aspectul pertinenței, admisibilității și veridicității, iar ansamblul lor – sub aspectul legăturii reciproce și suficienței pentru soluționarea cauzei.

Prin urmare, faptul că reclamantul a prezentat un contract care conține o clauză penală nu conduce, prin el însuși, la admiterea pretenției. În sarcina reclamantului revenea demonstrarea cumulativă a existenței unei obligații principale valabile și opozabile pârâților, a faptului că suma de 20.000 lei achitată la 22 iunie 2023 constituia anume obligația izvorâtă din contractul *****, a caracterului tardiv al executării acestei obligații, precum și a dreptului său de a pretinde penalitatea contractuală calculată în baza pct. 5.3 al aceluiași contract.

Instanța reține că, potrivit contractului de asistență juridică ***** din *****, Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” figurează în calitate de executor, iar Primăria și Consiliul local Oxentea – în calitate de beneficiar. Obiectul contractului îl constituia acordarea consultațiilor juridice, certificarea copiilor de pe documente și, în principal, reprezentarea intereselor autorității locale într-o cauză ce urma a fi intentată împotriva SRL „Oxentea Service”, în legătură cu edificiul grădiniței de copii. Pct. 4.1 prevedea un onorariu de 20.000 lei, plătibil la momentul semnării contractului, iar pct. 5.3 stabilea o penalitate de 1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

În același timp, instanța constată că existența contractului ***** și faptul că acesta poartă semnături nu reprezintă unica împrejurare relevantă pentru soluționarea litigiului. Litigiul nu are ca obiect constatarea faptului că reclamantul a prestat servicii juridice și nici încasarea onorariului de 20.000 lei, acesta fiind deja achitat. Chestiunea determinantă constă în a stabili în baza cărui raport contractual concret a fost recunoscută și achitată suma de 20.000 lei și, implicit, dacă plata respectivă poate constitui temei pentru calcularea unei penalități în baza contractului *****.

Sub acest aspect, materialele cauzei relevă existența unui al doilea contract, respectiv contractul nr. 12 din 17 martie 2022, privind servicii de asistență juridică și cheltuieli de judecată, în valoare de 20.000 lei. Potrivit înscrisurilor invocate de pârâți, acest contract a fost înregistrat la Trezoreria Regională Centru, fiindu-i atribuit numărul de înregistrare 2022-0000000225, în timp ce contractul nr. 13 din ***** nu se regăsește nici în evidența contabilă a Primăriei Oxentea și nici în evidența Trezoreriei Regionale.

Instanța consideră această împrejurare esențială, întrucât beneficiarul serviciilor este o autoritate publică locală, iar angajarea și executarea cheltuielilor din bugetul public nu se realizează potrivit acelorași reguli ca raporturile pur private dintre două persoane fizice sau juridice. Potrivit art. 66 din Legea nr. 181/2014 privind finanțele publice și

responsabilitatea bugetar-fiscală, autorităților și instituțiilor bugetare le revine responsabilitatea pentru asumarea, evidența, raportarea și achitarea angajamentelor bugetare, iar plățile sunt efectuate în limitele alocațiilor bugetare aprobate.

De asemenea, normele trezoreriale aplicabile contractelor de achiziții publice instituie obligația înregistrării acestora la trezoreria deserventă și stabilesc că plățile pentru bunuri, lucrări și servicii se efectuează în baza contractelor înregistrate și în limitele alocațiilor disponibile. Normele trezoreriale au prevăzut inclusiv că un contract de achiziții publice neînregistrat în modul stabilit la Trezorerie nu are putere juridică în circuitul bugetar.

Instanța reține că, la momentul încheierii contractelor din anul 2022, reprezentarea juridică internă a unei autorități publice în fața instanțelor naționale nu se regăsea în aceeași formulare extinsă de excludere din domeniul achizițiilor publice existentă ulterior modificărilor legislative, motiv pentru care argumentul pârâților referitor la circuitul bugetar și trezorerial al contractului nu poate fi ignorat. Reglementarea în materia achizițiilor a cunoscut ulterior modificări privind excepțiile pentru serviciile juridice.

Totuși, instanța nu își întemeiază soluția de respingere exclusiv pe faptul neînregistrării contractului ***** la Trezorerie și nici nu constată, în cadrul prezentei cauze, nulitatea abstractă a acestuia doar în considerarea acestei împrejurări. Neînregistrarea este apreciată în coroborare cu celelalte probe, în special cu existența contractului nr. 12 din 17 martie 2022, înregistrat oficial pentru aceeași categorie de servicii și în aceeași valoare de 20.000 lei, precum și cu documentele financiar-contabile în baza cărora a fost efectuată plata.

Astfel, partea pârâtă a recunoscut că la 22 iunie 2023 Primăria Oxentea a transferat reclamantului suma de 20.000 lei, însă a arătat că plata a fost efectuată în temeiul facturii fiscale din ***** și al contractului nr. 12 din 17 martie 2022, înregistrat la Trezorerie. În factura fiscală este indicată prestația „servicii de asistență juridică și cheltuieli de judecată”, fără menționarea contractului *****.

Instanța observă că această împrejurare este confirmată și de faptul că la 20 iunie 2023 a fost întocmit actul de verificare a decontărilor reciproce, în care este reflectată factura fiscală ***** și soldul de 20.000 lei. Nici în acest act nu este individualizat contractul ***** drept izvor al creanței. Totodată, partea pârâtă a arătat că factura din ***** a fost prezentată contabilității Primăriei la 24 februarie 2023, iar prin Decizia Consiliului local Oxentea nr. 2/11 din 04 mai 2023 a fost alocată suma de 20.000 lei pentru achitarea serviciilor juridice.

Prin urmare, succesiunea actelor financiar-bugetare – contractul nr. 12 înregistrat la Trezorerie, factura fiscală, actul de verificare a decontărilor, decizia de alocare a mijloacelor bugetare și plata efectuată – formează un lanț probator coerent în sensul că suma de 20.000 lei a fost recunoscută și achitată în cadrul raportului contractual evidențiat și înregistrat oficial.

Totodată, reclamantul nu a prezentat un înscris financiar, contabil sau trezorerial din care să rezulte în mod neechivoc că plata efectuată la 22 iunie 2023 constituia executarea contractului ***** și nu a contractului nr. 12 din 17 martie 2022. Or, în condițiile existenței concomitente a două contracte privind servicii juridice și având aceeași valoare

de 20.000 lei, simpla identitate a valorii nu este suficientă pentru a atribui plata unuia dintre acestea prin prezumție.

Mai mult, chiar reclamantul a confirmat în ședința de judecată că între Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” și Primăria Oxentea au existat două contracte. La rândul său, intervenientul accesoriu Valeriu Rusu, prin reprezentant, a recunoscut că, în perioada exercitării funcției de primar, a semnat inițial un contract cu reclamantul, iar ulterior a mai fost semnat un alt contract. Astfel, existența a două raporturi contractuale nu este doar o afirmație a pârâților, ci rezultă inclusiv din explicațiile participanților la proces.

Faptul că intervenientul accesoriu confirmă semnarea contractelor și faptul că avocatul și-a îndeplinit activitatea profesională nu este suficient pentru a demonstra creanța accesorie litigioasă. Instanța face distincție între prestarea efectivă a serviciilor juridice, care nu este în esență contestată, și dreptul de a pretinde penalitatea în cuantum de 97.800 lei în baza unei clauze din contractul *****. Prima împrejurare nu o dovedește automat pe cea de-a doua.

Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, din 06 septembrie 2024 în dosarul nr. 2-508/2022 confirmă că cauza în care reclamantul afirmă că a acordat asistență juridică a fost soluționată în beneficiul Primăriei Oxentea, fiind constatat dreptul acesteia asupra bunurilor imobile indicate în dispozitiv. Această hotărâre demonstrează existența activității de reprezentare, însă nu stabilește în baza căruia dintre cele două contracte a fost achitat onorariul de 20.000 lei și nici nu constată existența unei datorii de 97.800 lei cu titlu de penalitate.

Instanța nu poate reține nici argumentul reclamantului potrivit căruia factura fiscală din *****, semnată de părți, ar reprezenta prin ea însăși o recunoaștere a contractului *****. Din conținutul facturii rezultă o prestație de 20.000 lei pentru servicii juridice, însă factura nu individualizează contractul *****. În condițiile în care există un alt contract în valoare de 20.000 lei, înregistrat la Trezorerie și având ca obiect servicii juridice, factura nu poate fi interpretată izolat și exclusiv în sensul propus de reclamant.

Tot astfel, achitarea sumei de 20.000 lei la 22 iunie 2023 nu constituie, prin ea însăși, o recunoaștere a penalității. O plată a obligației principale nu reprezintă automat recunoașterea tuturor obligațiilor accesorii invocate unilateral de creditor, mai ales atunci când debitorul contestă însuși temeiul contractual concret al penalității.

Potrivit art. 947 Cod civil, clauza penală constituie o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stabilind o prestație pecuniară pentru cazul neexecutării obligației, iar prin clauză penală poate fi garantată numai o creanță valabilă. Normele privind clauza penală sunt cuprinse în art. 947–953 Cod civil.

Caracterul accesoriu al penalității presupune că instanța trebuie să poată identifica fără echivoc obligația principală garantată și neexecutarea acesteia. Dacă nu este demonstrat că obligația de 20.000 lei achitată tardiv este tocmai obligația aferentă contractului care conține clauza penală invocată, nu poate fi antrenată răspunderea contractuală în temeiul acelei clauze.

Or, în cauza de față, reclamantul solicită o penalitate de 97.800 lei în temeiul pct. 5.3 din contractul *****, însă actele referitoare la recunoașterea și plata sumei de 20.000 lei nu individualizează acest contract ca izvor al obligației achitate. Dimpotrivă, pârâții au

prezentat probe privind existența și înregistrarea contractului nr. 12/2022 pentru suma de 20.000 lei, iar reclamantul nu a răsturnat prin probe concludente această situație probatorie.

Instanța a analizat și obiecțiile reclamantului din 22 mai 2025, prin care acesta a invocat că neînregistrarea contractului ***** la Trezorerie nu înlătură efectele acestuia, deoarece contractul a fost discutat, acceptat și semnat de părți, iar serviciile au fost efectiv prestate. De asemenea, reclamantul a arătat că pârâții nu au solicitat constatarea nulității contractului și nu au contestat calitatea serviciilor prestate.

Instanța apreciază aceste argumente drept insuficiente pentru admiterea acțiunii. În prezenta cauză nu este necesară constatarea nulității contractului ***** pentru a respinge penalitatea. Respingerea rezultă din faptul că reclamantul nu a demonstrat că obligația pecuniară efectiv recunoscută și achitată de autoritatea publică era obligația garantată prin clauza penală din contractul *****. Acestea sunt două chestiuni juridice distincte.

Totodată, faptul că beneficiarul nu a formulat obiecții privind calitatea serviciilor nu echivalează cu recunoașterea unei penalități de aproape cinci ori mai mari decât onorariul principal. Lipsa unei pretenții pentru servicii necorespunzătoare poate confirma executarea prestației avocatului, dar nu substituie dovada temeiului juridic al creanței accesorii.

Instanța mai reține că există și neconcordanțe în actele întocmite de reclamant cu privire la cuantumul penalității. Astfel, în somația din 19 iunie 2023, reclamantul a indicat o datorie totală de 29.580 lei, fiind menționată o penalitate de 9.580 lei, calculată în document prin raportare la perioada anterioară somației. Ulterior, în calculul din 22 octombrie 2024, pentru perioada *****–21 iunie 2023 a fost indicată o penalitate de 97.800 lei, rezultată din 489 de zile × 200 lei/zi.

Această diferență substanțială dintre calculele prezentate succesiv de creditor confirmă necesitatea unei probe clare și neechivoce atât asupra bazei juridice a penalității, cât și asupra modului de determinare a acesteia. În lipsa stabilirii certe a obligației principale garantate, instanța nu poate valida un calcul unilateral al penalității numai pentru că acesta rezultă aritmetic din procentul inserat în contract.

În plus, instanța nu poate ignora proporția dintre obligația principală și accesoriul solicitat: la un onorariu de 20.000 lei, reclamantul pretinde 97.800 lei penalitate, adică o sumă de aproximativ 4,89 ori mai mare decât obligația principală. Pârâții au invocat expres caracterul disproporționat al acestei penalități.

În ipoteza în care temeiul clauzei penale ar fi fost demonstrat, cuantumul acesteia ar fi trebuit examinat distinct inclusiv prin prisma art. 953 Cod civil, care reglementează reducerea penalității, precum și prin prisma principiilor bunei-credințe și echității contractuale. Totuși, în cauza de față, instanța nu ajunge la etapa reducerii penalității, întrucât nu este demonstrată premisa anterioară și indispensabilă – existența dreptului reclamantului de a pretinde penalitatea în baza contractului ***** pentru obligația efectiv executată la 22 iunie 2023.

Instanța respinge și argumentul potrivit căruia susținerea intervenientului accesoriu ar confirma integral temeinicia creanței. Valeriu Rusu are calitatea de intervenient accesoriu, iar poziția acestuia este supusă acelorași reguli de apreciere a probelor ca toate

celelalte explicații ale participanților. Conform art. 130 alin. (2) CPC, niciun mijloc de probă nu are forță probantă prestabilită.

Poziția intervenientului confirmă semnarea unor contracte și prestarea serviciilor, însă nu infirmă faptul obiectiv că numai contractul nr. 12 figurează în evidența trezorerială indicată de pârâți și nici nu explică de ce plata de 20.000 lei efectuată prin circuitul bugetar ar trebui atribuită contractului *****, și nu celui înregistrat oficial.

De asemenea, răspunsul Ministerului Finanțelor invocat de reprezentantul intervenientului accesoriu, potrivit căruia contractele înregistrate la Trezorerie sunt ulterior restituite autorității bugetare, nu demonstrează că contractul ***** a fost efectiv înregistrat. Regula privind restituirea unui contract după înregistrare nu poate substitui dovada concretă a înregistrării lui. În schimb, pentru contractul nr. 12 este indicat un număr concret de înregistrare trezorerială – 2022-0000000225.

Instanța mai subliniază că principiul forței obligatorii a contractului nu înlătură sarcina probațiunii. Dispozițiile Codului civil privind obligațiile, buna-credință și forța obligatorie a contractului operează în raport cu obligația a cărei existență, întindere și exigibilitate sunt stabilite. Ele nu permit instanței să prezume că o anumită plată se referă la contractul indicat de creditor atunci când înscrisurile administrate permit o altă concluzie și există un alt contract pentru aceeași sumă.

În același sens, art. 774 Cod civil conferă creditorului dreptul de a pretinde executarea prestației datorate, iar art. 858 impune executarea obligației în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și momentul stabilit. Aceste norme presupun însă identificarea obligației concrete a debitorului. În speță, tocmai legătura dintre obligația achitată și contractul ***** nu a fost demonstrată în condițiile art. 118 CPC.

Instanța ține cont că, potrivit art. 130 alin. (4) CPC, hotărârea trebuie să reflecte motivele pentru care anumite probe sunt preferate altora. În acest context, instanța acordă o valoare probatorie superioară ansamblului de documente financiar-bugetare – contractul nr. 12 înregistrat la Trezorerie, factura fiscală, actul de verificare a decontărilor, decizia Consiliului local de alocare a mijloacelor și plata ulterioară –, deoarece acestea se confirmă reciproc și descriu o succesiune coerentă a asumării și executării obligației de 20.000 lei.

În schimb, contractul *****, somația și notificarea întocmite de reclamant demonstrează existența pretenției reclamantului, dar nu sunt suficiente pentru a demonstra că pârâții au recunoscut juridic că suma achitată la 22 iunie 2023 deriva tocmai din acest contract și că au acceptat obligația accesorie de 97.800 lei.

În consecință, instanța constată că reclamantul nu și-a îndeplinit sarcina probatorie în partea determinantă pentru soluționarea litigiului și nu a demonstrat prin probe pertinente, concludente și suficiente existența cumulativă a condițiilor necesare pentru antrenarea răspunderii contractuale a Primăriei satului Oxentea și a Consiliului local Oxentea în baza pct. 5.3 al contractului *****.

În lipsa demonstrării raportului direct dintre contractul ***** – obligația principală de 20.000 lei – plata din 22 iunie 2023, instanța nu poate prezuma că plata a fost tardivă anume în executarea acestui contract și, pe cale de consecință, nu poate dispune încasarea penalității pretinse în baza acestuia.

Prin urmare, pretenția Cabinetului Avocatului „Dumitriu Valeriu” privind încasarea de la Primăria satului Oxentea și Consiliul local Oxentea a penalității contractuale în sumă de 97.800 lei urmează a fi respinsă integral ca neîntemeiată.

În ceea ce privește pretenția privind compensarea taxei de stat în sumă de 4.984 lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei, instanța reține că aceasta are caracter accesoriu față de pretenția principală. Reclamantul a solicitat în total 5.184 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Potrivit regulilor Codului de procedură civilă privind repartizarea cheltuielilor de judecată, partea care a câștigat procesul este îndreptățită la compensarea cheltuielilor suportate din contul părții care a pierdut procesul. Or, întrucât cererea de chemare în judecată a reclamantului este respinsă integral, nu există temei pentru obligarea pârâților la compensarea taxei de stat și a taxei de timbru achitate de reclamant, astfel încât și această pretenție urmează a fi respinsă.

Evaluând în ansamblu circumstanțele de fapt stabilite, argumentele participanților și mijloacele de probă administrate, instanța concluzionează că cererea de chemare în judecată înaintată de Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” împotriva Primăriei satului Oxentea și Consiliului local Oxentea, intervenient accesoriu Valeriu Rusu, privind încasarea penalității contractuale în mărime de 97.800 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5.184 lei, urmează a fi respinsă integral ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 206, art. 236, art. 238–240 și art. 358 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Cabinetul Avocatului „Dumitriu Valeriu” împotriva Primăriei satului Oxentea și Consiliului local Oxentea, raionul Dubăsari, intervenient accesoriu Valeriu Rusu, privind încasarea penalității contractuale în sumă de 97.800 (nouăzeci și șapte mii opt sute) lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se explică participanților la proces, că instanța va întocmi hotărîrea integrală, dacă în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii vor solicita în mod expres acest lucru, dacă în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii vor depune cerere de apel și dacă hotărîrea judecătorească urmează să fie recunoscută și executată pe teritoriul altui stat.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari.

Preşedintele şedinţei, judecător **Nicolae Chirilov**